

Silas Dams takketale ved overrækkelsen af KAFKAT 22. april 2023

2018 var et år, som ændrede hele mit liv.

Mine ambitioner var høje. Jeg var i gang med at færdiggøre min uddannelse på Høje-Taastrup Gymnasium og havde planer om at læse journalistik, så jeg kunne flytte til Amerika og søge arbejde hos The Washington Post. Det var mit mål at lave aktivisme på højeste plan – at skrive artikler der ville blive læst af millioner af folk, hvor jeg afslører menneskerettighedskrænkelser og regeringsorganiseret magtmisbrug. Jeg havde en drøm om at hjælpe folk. En drøm om at gøre en forskel. En smuk drøm, som langsomt faldt fra hinanden, da jeg blev ramt af depression.

Depressionen førte til en langvarig psykiatrisk tvangsindlæggelse. Indlæggelsen førte til magtanvendelser. Magtanvendelserne førte til traumer. Og traumerne førte til, at jeg droppede ud af gymnasiet og opgav min drøm om at blive journalist.

Da jeg blev udskrevet, havde jeg det værre end nogensinde før. Mareridt om bæltefiksering hjemsøgte mig hver nat, og mit sind blev opslugt af had. Jeg hadede psykiatrien og deres middelalderlige behandlingsmetoder. Jeg hadede alle vores snæversynede politikere, vores uambitiøse journalister og vores ambivalente befolkning. Men mest af alt, så hadede jeg mig selv. Jeg hadede min svaghed. Jeg hadede min depression. Jeg hadede min dumme, syge hjerne, som blev ved med at sætte begrænsninger for mig.

Men selv i den mørkeste periode, var der noget i mig, som fik mig til at kæmpe videre. Måske kunne jeg ikke længere blive journalist, men jeg havde stadig en drøm om at gøre en forskel. Jeg måtte bare finde en anden måde at gøre det på.

Og pludselig slog det mig. Jeg havde en retssag kørende. En retssag, der potentielt kunne påvirke tusindvis af mennesker, som har oplevet psykiatriens magtmisbrug på egen krop.

Så da jeg en dag blev ringet op af min advokat og fortalt, at regeringen ville indgå forlig, greb jeg chancen og gjorde noget, som ingen andre borgere her i landet har gjort. Jeg fortalte regeringen, at jeg var ligeglad med penge. At jeg kun ville indgå i forlig, såfremt jeg fik et lovforslag bragt op i Folketinget. Et forslag, som gik ud på, at der skulle indføres notatpligt hvert kvarter, så længe en psykiatrisk patient er bæltefikseret.

Det var en lang og opslidende kamp at få mit lovforslag implementeret. Forligsforhandlingerne varede i månedsvis. Først ville regeringen kun gå med til at indføre notatpligt, når personalet selv vurderede, at det var aktuelt. Herefter foreslog de, at det skulle gøres en gang i timen. Til sidst fik jeg det ændret til hver halve time, og da min advokat fortalte, at jeg næppe ville få et bedre tilbud, skrev jeg under på forliget.

Men jeg var stadig ikke tilfreds. I vores fængsler har der altid været notatpligt hvert kvarter, når en indsat er fikseret, så hvorfor skulle der kun være notatpligt hver halve time i psykiatrien? Hvorfor skulle psykiatriske patienter have færre rettigheder end kriminelle?

Forliget var underskrevet, men der var stadig en måned til det blev offentliggjort. Det vil sige, at jeg havde en måned til at kontakte så mange Folketingspolitikere som muligt, og få en af dem overtalt til at ændre lovforslaget.

Og efter et succesfuldt møde med SF's psykiatriordfører, lykkedes det endelig. Der blev stillet et ændringsforslag, og d. 21. december 2021 blev det enstemmigt vedtaget, at der skulle indføres notatpligt hvert kvarter på alle psykiatriske afdelinger.

Nogle gange er der stadig en lille dæmon inde i mit hoved, som fortæller mig, at jeg ikke er god nok. Jeg kæmper stadig med PTSD, og jeg har stadig depressive perioder, hvor alting føles håbløst.

Men når jeg har det allerværst, så tænker jeg tilbage på alt det, jeg har opnået. Jeg tænker tilbage på alle de folk, som har været taknemmelige for min aktivisme. Folk, som jeg har formået at hjælpe til trods for mine traumer og psykiske udfordringer.

I 2018 havde jeg en drøm om at gøre en forskel. I dag kan jeg sige, at min drøm er gået i opfyldelse.

Men når det er sagt, så er der lang vej endnu. Der er stadig psykiatriske patienter, som bliver bæltefikseret flere måneder i træk. Der er stadig patienter, som bliver tvangsmedicineret, lagt i spændetrøje og udsat for elektrochok. Der er stadig patienter, som mister livet, fordi psykiatrien har svigtet dem.

Så jeg vil blive ved med at råbe op. Jeg vil blive ved med at demonstrere, holde foredrag og skrive debatindlæg. Jeg vil blive ved med at kontakte politikere og fagfolk. Jeg vil blive ved med at kæmpe indtil vi får opbygget en psykiatri, hvor ingen mennesker skal udsættes for tvang. En psykiatri, hvor folk bliver mødt

med omsorg og forståelse, frem for magt og stigmatisering.

Det kan godt være, at det bliver en livslang kamp. Men det er en kamp, som jeg er villig til at tage på mig. Og så længe jeg ikke er den eneste der kæmper, så tror jeg på, at kan lade sig gøre.

En skønne dag når vi mål. Og når den dag kommer, så vil jeg finde det højeste bjerg i Danmark, kravle helt op til toppen, og råbe så højt som jeg overhovedet kan:

”JEG ER FUCKING STOLT AF MIG SELV”